

Prioriteret indsatsområde i Randersklyngen om børn og unges mentale sundhed

Baggrund

Den politiske klynge har prioriteret børn og unges mentale sundhed som et fælles indsatsområde i Randersklyngen.

I det følgende beskrives forslag til ramme for klyngens videre arbejde med indsatsområdet.

Den fælles udfordring

Børn og unges mentale sundhed er et prioriteret område, da mentale helbredsproblemer udgør en stor og stigende del af sygdomsbyrden blandt børn og unge. Eksempelvis diagnosticeres 15 procent af børn og unge med en psykisk sygdom eller spiseforstyrrelse, inden de er fyldt 18 år.

Dertil er det tværsektorielle samarbejde om børn og unges psykiske mistrivsel primært afgrænset til bilaterale aftaler knyttet op på enkelte diagnoser eller enkeltstående personsager. Der er således ikke en robust infrastruktur, som understøtter en systematisk kommunikation og koordination på tværs af de involverede aktører.

På den baggrund har der været nedsat en midlertidig arbejdsgruppe, som er kommet med forslag til en ramme for, hvor klyngen kan fokusere indsatsen med henblik på at styrke samarbejdet om at forebygge psykisk mistrivsel og fremme børn og unges mentale sundhed.

Arbejdsgruppen har bestået af kommunale chefer fra børn- og familieområdet samt sundheds- og socialområdet, en chefsygeplejerske fra Kvinde-Barn Fællesafdeling, en kvalitetskoordinator fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling og en repræsentant fra almen praksis.

Forslag til rammesætning

Det foreslås, at Randersklyngens fremadrettede arbejde med indsatsområdet tager udgangspunkt i implementeringen af *Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel*¹. Aftalen trådte i kraft 1. maj 2023 og udgør rammen for det fælles samarbejde mellem de 19 midtjyske kommuner, PLO-Midtjylland og Region Midtjylland, som forankres i de politiske klynger.

Dermed prioriteres initiativer indenfor samarbejdsaftalen, som har fokus på at styrke sammenhæng og samarbejde mellem særligt kommuner, praktiserende læger og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling om børn og unge i alderen 0-18 år i psykisk mistrivsel i let til svær grad.

Formålet med samarbejdsaftalen er:

---

¹ Link *Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel* <https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/sundhedsaftalen-2019-2022/samarbejdsaftaler/born-og-unge-i-psykisk-mistrivsel/>

- at borgerne oplever et sammenhængende forløb af høj kvalitet, hvor indsatserne er samtidige og koordinerede mellem parterne ud fra borgerens behov
- at skabe tydelige kommunikationsveje mellem kommunerne, de praktiserende læger og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling
- at understøtte implementeringen af Sundhedsstyrelsens forløbsprogrammer for børn og unge med psykiske lidelser

Sundhedsstyregruppens overordnede plan for implementering af *Samarbejdsaftale om Børn og Unge i psykisk mistrivsel* er følgende:

- År 2023 afsættes til implementering
- Første administrative opfølgning til Sundhedsstyregruppen i 2./3. kvartal 2024
- Herefter udarbejdelse af en administrativ status på samarbejdet hvert 2. år, som ligeledes fremlægges for Sundhedsstyregruppen

Implementering af aftalen samt erfaringer fra øvrige projekter indenfor området vil blive fulgt tæt af Sundhedsstyregruppen, da der forventes at være et forbedringspotentiale.

Forventningen er, at klyngens tværsektorielle implementeringsgruppe kan konkretisere og præsentere en plan for Randersklyngens fælles udviklingsområder på klyngestyregruppens møde den 24. november 2023.

Organisering

Under Randersklyngens omsætning af samarbejdsaftalen til fælles og fagligt konkretiserede udviklingsområder foreslås nedsat en implementeringsgruppe fra relevante sektorer og fagområder.

Det foreslås, at gruppen omkring implementering af samarbejdsaftalen i Randersklyngen vil indeholde repræsentanter fra BUA, Regionshospitalet Randers, almen praksis, hver af de fire klyngekommuner samt evt. andre samarbejdspartnere fra ungdomsuddannelser, folkeskolen, sundhedsplejen, socialområdet, PPR/PPL, patient og pårørende organisationer samt øvrige aktører i civilsamfundet.

Sammenhæng til øvrige initiativer om børn og unges mentale sundhed

Det er væsentligt, at arbejdsgruppen i fællesskab bruger tid på at oparbejde en fælles forståelse af samarbejdsaftalen, muligheder og begrænsninger i de forskellige enheder og ikke mindst sætter fokus på de elementer, der allerede nu er velfungerende, og som af denne grund kan stabilisere det kommende udviklingsarbejde/initiativer.

I klyngens faglige konkretisering af implementeringen af samarbejdsaftalen kan der eksempelvis hentes inspiration i erfaringerne fra Syddjurs Kommunes afprøvning af modellen *fælles forpligtende forløb og handleplan*. Erfaringerne er omsat til anbefalinger - bl.a. at samarbejdet mellem sektorer og internt i kommunerne bør styrkes, herunder at der udpeges en indsatsansvarlig, at indgangen til kommunerne ensrettes, og at man fastsætter milepæle i barnets forløb, samt udarbejder en handleplan med realistiske mål. Der er

særligt en opmærksomhed på, at man bør sikre overensstemmelse mellem ønsket serviceniveau og ressourcer².

Desuden kan det videre arbejde med indsatsområdet ses i sammenhæng med en række øvrige initiativer, aftaler og planer:

- Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Sundhedsministeriet. September 2022³.
10-årsplanen er med til at sætte rammen for det fremtidige arbejde med unges trivsel. Aktuelt afventes en national ramme for udmøntning af planen.
- Inspirationskatalog: Virkningsfulde indsatser for børn og unge i psykisk mistrivsel. Januar 2023. Sundhedssamarbejdsudvalget, Region Midtjylland⁴
- Forebyggelse og behandling af selvskade (under udvikling i tre sundhedsklynger (Horsens, Vest og Aarhus) med forventet status på arbejdet primo 2024
- Inspiration fra de øvrige midtjyske klyngers arbejde med indsatsområdet børn og unges mentale sundhed – eksempelvis Midtklyngens etablering af en samarbejdsmodel eller eventuelt kommende indsatsområder på tværs af klyngerne
- Sundhedsaftalen 2019-2023, Region Midtjylland⁵
- Erfaringer og viden fra partnerskabet Human First's kommende samarbejde om indsatsområdet "Sundhedsfremme og forebyggelse for børn og unge"

Økonomi

Det forventes, at indsatsområdet vil kræve tilførsel af økonomiske ressourcer. Økonomien i eventuelle indsatser skal afdækkes nærmere, når konkrete udviklingsområder er prioriteret.

---

² Se afrapportering på fælles forpligtende forløb og handleplan samt bilag, fra Sundhedsstyrergruppens møde 21. april 2023 for uddybende evaluering og anbefalinger.

³ 10-årsplan. Link: https://sum.dk/Media/637998818153312977/Psykiatriaftale_2022_FinalVersion.pdf

⁴ Inspirationskatalog. Link: https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/api/NewESDHBlock/Download-File?agendaPath=%5C%5CRMAPPS0221.onerm.dk%5CCMS01-EXT%5CESDH%20Data%5CRM_Internet%5Cdagsordener%5CSundhedsstyrergruppen%202023%5C18-01-2023%5CAaben_dagsorden&appendixId=366124

⁵ Sundhedsaftalen 2019-2023. Link: <https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/sundhedsaftalen-2019-2022/>